

minn Joseph Bondin

Maqtugh ghalih wahdu, bejn sema kahlani, insibu l-iskoll ċkejken imsejjah Filfla, li jagħmel parti wkoll mill-arċipelagu Malti. Probabbilment, l-isem ta' Filfla huwa mehud mill-kliem *filfel* jew *felful* li huwa tip ta' bżar li jahraq hafna. Fl-antik, dan l-iskoll kienu jsejhulu *Folfola* jew *Filfola*. Filfla tinsab madwar 5 kilometri 'l barra mil-Lbiċ tal-kosta ta' Malta, b'irdum li jilhaq l-gholi ta' madwar 60 metru mil-livell tal-baħar, u l-baži tagħha hija twila madwar 350 metru.

Illum fuq Filfla ma jghix hadd, iżda fi żmien bikri jidher li kienet imghammra bin-nies għaliex minnha kienu ttiehdu xi qolol ta' fuhhar pre-istoriku. Jingħad ukoll, illi għall-habta ta' l-1343, kienet mibnija kappella żgħira ġewwa għar, iddedikata lill-Madonna. F'din il-kappella kienet tiġi ċċelebrata quddiesa għas-sajjieda li kienu jkunu qed jistadu lejn dawk in-nahiet kull nhar ta' Hadd. Il-kappella giet meqruda fl-1856,

wara li terremot gheżżeż il-gżejjer Maltin.

Għal dawn l-aħhar snin, Filfla kienet tiġi użata bħala mira għall-prattika militari navali u ta' l-ajru, fejn intefghu fuqha bosta tunnelli ta' balal. B'konsegwenza ta' hekk, maż-żmien, il-forma tagħha nbidlet xi ftit. L-ibbumbardjar kien l-aktar intensiv bejn l-1945 u l-1970. Wara diversi protesti minn entitajiet differenti, l-ibbumbardjar waqaf. Fuq Filfla hemm diversi tipi ta' fawna u jghixu diversi hlejjaq fosthom tip ta' gremxul u diversi tipi differenti ta' għasafar l-aktar wiehed popolari fosthom, il-Kangu ta' Filfla.

Fl-1980, Filfla giet iddikjarata bħala riserva naturali u maż-żmien, diversi restrizzjonijiet ġew miżjuda mill-awtoritajiet Maltin biex iharsu dan l-iskoll ċkejken hekk sabih u solitarju.

*Il-Kumitat Eżekuttiv
jirringrazzja lil Joseph Zahra magħruf bħala
l-Prince u dawk kollha li taw is-sehem tagħhom
biex f'isem is-Socjetà Lourdes
saret tigrija fil-korsa ż-żgħira
tal-Marsa li kkontribwixxiet is-somma ta' Lm300
għad-dar tal-Providenza.*

Donazzjoni mogħtija fl-ewwel tas-sena.